

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.170.2019.ASzc

z dnia 24 lipca 2019 r.

Rada Miejska w Sulęcinie

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U.2019.506) stwierdzam nieważność § 2 w części „posiada, co najmniej ocenę dobrą z zachowania i”, § 5 ust. 5 i ust. 6 w części „i jego wysokości” uchwały Nr XIII/126/19 Rady Miejskiej w Sulęcinie z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie udzielania stypendiów dla uczniów pobierających naukę w szkołach prowadzonych przez Gminę Sulęcín.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Sulęcinie – działając na podstawie art. 90t ust. 1 pkt 2 u.s.o. – podjęła uchwałę Nr VII/75/19 z dnia 4 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży zamieszkałych na terenie Gminy Sulęcín. Następnie na sesji w dniu 24 czerwca 2019 r. podjęła uchwałę Nr XIII/126/19 w sprawie udzielania stypendiów dla uczniów pobierających naukę w szkołach prowadzonych przez Gminę Sulęcín (dalej uchwała).

Uchwała została doręczona organowi nadzoru 1 lipca 2019 r.

Po przeprowadzeniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała w zakwestionowanej części istotnie narusza prawo, tj. art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U.2018.1457 ze zm., dalej u.s.o.). Stosownie do ww. przepisu w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Natomiast Rada Miejska w Sulęcinie w § 2 uchwały postanowiła, że o stypendium Burmistrza Sulęcína może ubiegać się uczeń, który posiada, co najmniej ocenę dobrą z zachowania i spełnił w trakcie kształcenia przynajmniej jeden z warunków, o których mowa w pkt 1-2. Organ nadzoru stoi na stanowisku, że uzależnienie ubiegania się o stypendium od posiadania co najmniej oceny dobrej z zachowania zostało dokonane z przekroczeniem delegacji ustawowej. Należy bowiem wskazać, że ocena z zachowania nie stanowi przesłanki udzielenia stypendium na podstawie art. 90t ust. 4 u.s.o. Przepis ten jednoznacznie stanowi, że stypendium jest formą wsparcia adresowaną do uczniów uzdolnionych, a zatem jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym, posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce, powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Rada Miejska w Sulęcinie nie może więc wprowadzać żadnych dodatkowych kryteriów, w tym związanych z oceną z zachowania (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 6 lutego 2019 r., sygn. akt IV SA/Po 1061/18; LEX nr 2627698; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 5 maja 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 207/16, LEX nr 2087581).

W ocenie organu nadzoru postanowienie § 5 ust. 5 uchwały, zgodnie z którym do oceny formalnej wniosku Burmistrz Sulęcína powołuje Komisję Stypendialną, również wykracza poza delegację ustawową, wynikającą z art. 90t ust. 4 u.s.o. Rada jest bowiem upoważniona wyłącznie do określenia szczegółowych warunków oraz form i zakresu udzielanej pomocy. Z powyższego upoważnienia nie wynika natomiast prawo do powoływania przez radę organu, którego zadaniem byłaby ocena formalna złożonych wniosków. Działanie takie należy uznać za przekroczenie ustawowego upoważnienia, stojące w sprzeczności zarówno z ustawą, jak i zasadami legislacji (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 13 maja 2009 r., sygn. akt IV

SA/Wr 28/09, LEX nr 569930). Powoływanie przez radę gminy komisji stypendialnej może mieć miejsce wyłącznie w ramach wyraźnego upoważnienia normatywnego (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z 25 marca 2010 r., sygn. akt IV SA/Wr 21/10, LEX nr 658219).

Uzasadnione wątpliwości organu nadzoru budzi również postanowienie § 5 ust. 6 uchwały, w części w jakiej to Burmistrz Sulęcina podejmuje decyzję o wysokości przyznanego stypendium. Zgodnie z wykładnią przepisu art. 90t ust. 4 u.s.o., dokonaną przez sądy administracyjne, pod pojęciem „zakresu pomocy” mieści się również wysokość przyznanej pomocy pieniężnej. Zgodnie z podjętą uchwałą, Rada Miejska w Sulęcinie – wypełniając delegację ustawową - postanowiła, że pomoc dla uczniów będzie miała charakter pieniężny, określając jednocześnie w § 4 ust. 2 uchwały wysokość stypendium, uzależnionego od osiągnięć uczniów. Niewątpliwie określenie wysokości stypendium stanowi kompetencję organu stanowiącego gminy (a nie organu wykonawczego). Scedowanie kompetencji do podejmowania decyzji o wysokości stypendium na organ wykonawczy stanowi rażące naruszenie prawa (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 6 lutego 2019 r., sygn. akt IV SA/Po 1061/18; LEX nr 2627698). Ponadto badana uchwała – będąca aktem prawa miejscowego – wiąże nie tylko jej adresatów, ale również organy gminy, w tym Burmistrza Sulęcina, który zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ma obowiązek ją wykonać. Pomimo, że decyzję o przyznaniu stypendium podejmuje Burmistrz Sulęcina, to w zakresie jego wysokości, jest on związany postanowieniami, o których mowa w § 4 ust. 2 uchwały. Podsumowując, Burmistrz Sulęcina nie może decydować o wysokości stypendium, albowiem jest to kompetencja Rady Miejskiej w Sulęcinie i zostało to już uregulowane w uchwale.

Organ nadzoru wskazuje, że stanowione przez organy jednostek samorządu terytorialnego akty prawa miejscowego powinny regulować kwestie wynikające z delegacji ustawowej w taki sposób, by przyjęte w oparciu o nią normy uzupełniały wydane przez inne podmioty, przepisy powszechnie obowiązujące - kształtujące prawa i obowiązki ich adresatów. Oznacza to, że organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Kierując się powyższą zasadą, organ nadzoru – w zakresie, w jakim postanowienia badanej uchwały wykraczały poza delegację ustawową – orzekł jak na wstępie.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli

Paweł Witt